

Перевірки підприємств стануть автоматизованими й прозорими: роз'яснює Держпраці

Олександр Ігнатов

Директор департаменту з питань безпеки праці Держпраці

План

- Зміни в законодавстві щодо перевірок
- Нові підходи до формування планів перевірок і критерії ризиків
- Автоматизація процесів контролю через електронні сервіси
- Переваги відкритості для бізнесу та громадськості
- Перевірки у період воєнного стану
- Майбутні зміни у законодавстві
- Практичні поради підприємствам щодо підготовки до реформованої системи нагляду

Зміни в законодавстві щодо перевірок

- **Постанова КМУ від 25.09.2025 № 1189** «Про внесення змін до Порядку функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), внесення відомостей до неї та строки розміщення цих відомостей»

Зміни в постанову КМУ від 24.05.2017 № 387 «Про Порядок функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), внесення відомостей до неї та строки розміщення цих відомостей»

- **Постанова КМУ від 28.01.2026 № 121** «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303»

Зміни в постанову КМУ від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану»

Нові підходи до формування планів перевірок і критерії ризиків

- **Ризик-орієнтоване планування:** запровадження управління ризиками стає базовим принципом формування планів
- **Нормативна база критеріїв:** обов'язкове внесення до системи актів, якими затверджено критерії оцінки ризику та періодичність перевірок
- **Бальна система:** оцінка діяльності підприємства проводиться за конкретними показниками критеріїв
- **Рейтинговий відбір:** суб'єкти господарювання включаються до планів на основі їхнього місця в рейтингу та суми набраних балів
- **Чіткий алгоритм:** планування стало не дискреційним, а алгоритмізованим

Автоматизація процесів контролю через електронні сервіси

- **Автоматичний розрахунок:** оцінка ступеня ризику здійснюється безпосередньо технічними засобами автоматизованої системи
- **Генерація рейтингів:** система самостійно формує рейтинги суб'єктів господарювання у кожній сфері нагляду
- **Цифрове проєктування планів:** формування проєктів річних планів відбувається всередині автоматизованої системи
- **Синхронізація комплексних заходів:** система автоматично виявляє суб'єктів, яких мають перевіряти декілька органів одночасно, та створює проєкт плану комплексних заходів
- **Електронна звітність:** результати виконання планів вносяться до системи в цифровому вигляді

Переваги відкритості для бізнесу та громадськості

- **Інтеграція з Open Data:** плани перевірок публікуються на офіційному веб-сайті ДРС та на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних
- **Публічність нормативів:** через систему забезпечується доступ до нормативних актів про критерії ризику та форм актів
- **Виключення людського фактора:** розрахунок ризиків здійснює автоматизована система, а не інспектор
- **Прозорість графіків:** загальний доступ до затверджених планів та наказів про їх затвердження надається через офіційні веб-сайти
- **Захист від маніпуляцій:** чітко визначені терміни внесення відомостей до системи унеможливають маніпуляції з датами перевірок

Перевірки у період воєнного стану

- Планові перевірки: **НЕ ПРОВОДЯТЬСЯ**
- Позапланові перевірки: **ПРОВОДЯТЬСЯ** з підстав, визначених Законом №877 з урахуванням постанови КМУ №303

Підстави відповідно до пункту 1 (самостійні):

- ✓ за рішенням суду
- ✓ за заявою суб'єкта господарювання
- ✓ для перевірки виконання приписів щодо усунення порушень

Перевірки у період воєнного стану

Підстави відповідно до пункту 2 (за рішенням ЦОВВ):

- ✓ звернення фізичної особи (фізичних осіб) – **за погодженням**
- ✓ доручення Прем'єр-міністра України
- ✓ настання аварії, пожежі, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання
- ✓ *абзац одинадцятий частини третьої статті 19 Закону України “Про ліцензування видів господарської діяльності”*

Перевірки у період воєнного стану

ВАЖЛИВО!

За наявності загрози, що має негативний вплив на **права, законні інтереси**, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України

Держпраці протягом 15 днів після проведення позапланової перевірки повідомляє про їх результати Мінекономіки

Майбутні зміни у законодавстві

- Проект Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю)" реєстр. № 14030 від 11.09.2025

Суб'єкт права законодавчої ініціативи: Народний депутат України

- **Проект Трудового кодексу України** реєстр. № 14386 від 15.01.2026

Суб'єкт права законодавчої ініціативи: Кабінет Міністрів України

Майбутні зміни у законодавстві

Державний контроль

інспекційне відвідування здійснюється шляхом виїзду інспектора за місцезнаходженням роботодавця та/або місцем використання найманої праці

інспектування здійснюється за допомогою технічних засобів електронних комунікацій, погоджених з роботодавцем, та/або в приміщенні Держпраці або територіального органу, без виїзду інспектора

Майбутні зміни у законодавстві

Підстави для проведення державного контролю

Звернення

- працівників
- профспілок
- ОМС
- Уповноваженого ВРУ з прав людини
- народних депутатів
- роботодавця

Рішення уповноважених суб'єктів

- керівництва органу нагляду
- суду
- Прем'єр-міністра України

Інформація про ризики та порушення

- незаконний допуск до роботи
- небезпечні роботи, аварії
- нещасні випадки, смерть, профзахворювання
- невиконання вимог припису

Практичні поради щодо підготовки до реформованої системи нагляду

1. Проаналізувати власний ступінь ризику

- ознайомитися з критеріями ризику у своїй сфері
- оцінити, які показники впливають на бали
- перевірити, чи відповідають фактичні дані реальному стану

2. Перевірити свою присутність у системі

- перевірити наявність даних про підприємство
- переконатися, що інформація про підприємство актуальна
- відстежувати включення до річних та комплексних планів

Практичні поради щодо підготовки до реформованої системи нагляду

3. Усунути фактори підвищеного ризику

- проаналізувати причини попередніх порушень
- актуалізувати внутрішні документи та процедури
- забезпечити документальне підтвердження виконання вимог

4. Побудувати внутрішню систему самоконтролю

- проводити регулярні внутрішні аудити
- посилити внутрішній контроль
- забезпечити контроль за виконанням приписів

Практичні поради щодо підготовки до реформованої системи нагляду

5. Забезпечити прозорість процесів

- визначити чіткий розподіл відповідальності
- перевірити наявність уніфікованих форм документів
- бути готовим до роботи з електронними сервісами

6. Перейти від реагування до превенції

- працювати на зниження ризикових показників
- планувати заходи безпеки наперед
- формувати культуру дотримання законодавства

Контакти

Службовий телефон	(044) 289-45-82
Електронна адреса (e-mail)	ihnатов@dsp.gov.ua
Сайт Держпраці	www.dsp.gov. ua
Інформаційний портал	www.pratsia.in.ua

Експертус
ОХОРОНА ПРАЦІ

Дізнавайтеся першими
ВАЖЛИВІ НОВИНИ
та скачайте **експертні**
документи в один клік

FACEBOOK

TELEGRAM